

Kur'ân'ın Tercümanı Abdullah İbn Abbas

Abdullah İbn Abbas Kimdir?

Abdullah İbn Abbas (r.a.), Resûlullah'ın (s.a.v.) amcası Hz. Abbas'ın oğludur. Hicretten yaklaşık üç yıl önce dünyaya gelmiş, Resûlullah'ın vefatında henüz 13-15 yaşlarında genç bir sahâbi olmasına rağmen onun sohbetinde bulunmuş, hizmet etmiş ve ilminden istifade etmiştir. Daha sonra tefsir, hadis ve fıkıhta öyle bir dereceye ulaşmıştır ki **“Ümmetin âlimi”** ve **“Kur'ân'ın tercümanı”** diye anılmıştır. Ondandır yaklaşık 1660 hadis rivayet edilmiştir. Öyle ki: “Devemin yularını kaybetsem Kuran'da bulurum” diyordu.

Ey Nefsim! Yaşını Mazeret Etme

İbn Abbas küçüktü ama hedefi büyüktü. “Ben daha gencim, sonra öğrenirim.” demedi. Resûlullah'ın yanında geçirdiği her anı ganimet bildi. **Ey nefsim! Sen ise yıllar geçtiği hâlde hâlâ “vaktim yok, sonra okurum, sonra öğrenirim” diyorsun. İlim yaşla değil, iştiyakla kazanılır.**

İbn Abbas, kaybolan bir yuların dahi izini Kur'ân'da arayacak kadar **Kur'ân'la düşünüyordu.** Ey nefsim! Sen ise hayatının en büyük meselelerinde Kur'ân'a ne kadar müracaat ediyorsun?

Onlar Kur'ân'ı sadece okunan bir kitap değil, hayatı anlamının ölçüsü yapmışlardı. Biz ise bazen onu rafta tutup çareyi her yerde arıyoruz.

Resûlullah'ın Gölgesi Gibiydi

Resûlullah (s.a.v.) abdest almak istediğinde suyunu hazırlar, namaza durduğunda arkasında namaz kılar, yolculuğa çıktığında bineğinin terkisinde bulunurdu. Adeta nereye giderse onunla giden, nasıl dönse onunla dönen bir gölge gibiydi. Çünkü o biliyordu ki Resûlullah'a yakın olmak yalnızca yanında bulunmak değil; **onun hâlini görmek, sözünü dinlemek ve sünnetini yaşayarak öğrenmekti.**

Ey Nefsim! İlmî Uzaktan Seyretme

Sen ilmi istiyorsun ama zahmetini istemiyorsun. Hikmeti istiyorsun ama hizmetini istemiyorsun. İbn Abbas, Resûlullah'ın abdest suyunu hazırlıyordu; sen ise bazen önüne gelen bir hakikat dersine dahi ağırlık gösteriyorsun. **İlim, kapısında beklemeyene kapısını açmaz.**

Resûlullah'ın Duasına Mazhar Oldu

Bir defasında Resûlullah'ın abdest suyunu hazırladı. Namaz vakti geldiğinde Efendimiz ona yanında durmasını işaret etti; fakat İbn Abbas hürmetinden dolayı arkasında durdu. Namazdan sonra Resûlullah: "Abdullah! Niçin yanıma durmadın?" diye sordu.

İbn Abbas: **"Ey Allah'ın Resûlü! Benim gözümde sen, seninle yan yana durmaktan daha yüce ve değerlisin."** dedi.

Resûlullah (s.a.v.) onun için dua etti. Bir başka sahîh rivayette onu bağrına basarak: **"Allah'ım! Ona Kitab'ı öğret."** buyurdu.

İşte o genç çocuk, yıllar sonra Kur'ân'ın mânalarını açıklamada ümmetin müracaat ettiği büyük bir imam hâline geldi.

Ey Nefsim! Dua İstiyorsan Sebebine Sarıl

İbn Abbas Resûlullah'ın duasına mazhar oldu; fakat sonra köşesine çekilip "Bana dua edildi, artık âlim olurum." demedi. O duanın arkasından **geceler, yolculuklar, bekleyişler, dersler ve büyük bir gayret** geldi. Ey nefsim! Dua edip çalışmamak tevekkül değil; tembelliktir.

Âlime Hürmeti

Bir gün vahiy kâtibi, fakih ve büyük sahâbi Zeyd İbn Sâbit (r.a.) bineğine binmek üzereydi. Genç İbn Abbas onun bineğinin yularını ve üzengisini tuttu. Zeyd İbn Sâbit:

"Bırak ey Resûlullah'ın amcasının oğlu!" dedi.

İbn Abbas: **"Biz âlimlerimize böyle davranmakla emrolunduk."** diye cevap verdi.

Bunun üzerine Zeyd: "Elini göster." dedi. İbn Abbas elini uzatınca Zeyd onun elini öptü ve: **"Biz de Peygamberimizin Ehl-i Beyt'ine böyle davranmakla emrolunduk."**

dedi.

Ey Nefsim! İlim Kibirle Bir Arada Durmaz

İbn Abbas kimdi? Resûlullah'ın amcasının oğlu. Fakat bu nesep ona kibir değil, daha fazla tevazu kazandırdı. Büyük bir âlimin bineğinin üzengisini tutmaktan utanmadı. **Ey nefsim! İki kelime öğrenince kendini başkasından üstün görüyorsan, sen ilim değil kibir toplamışsın demektir.**